

SAĐLIKTA DÖNÜŐÜM PROGRAMI: SAĞLIK HARCAMALARI VE FİNANSMANI

Gülbiye Yenimahalleli Yaşar

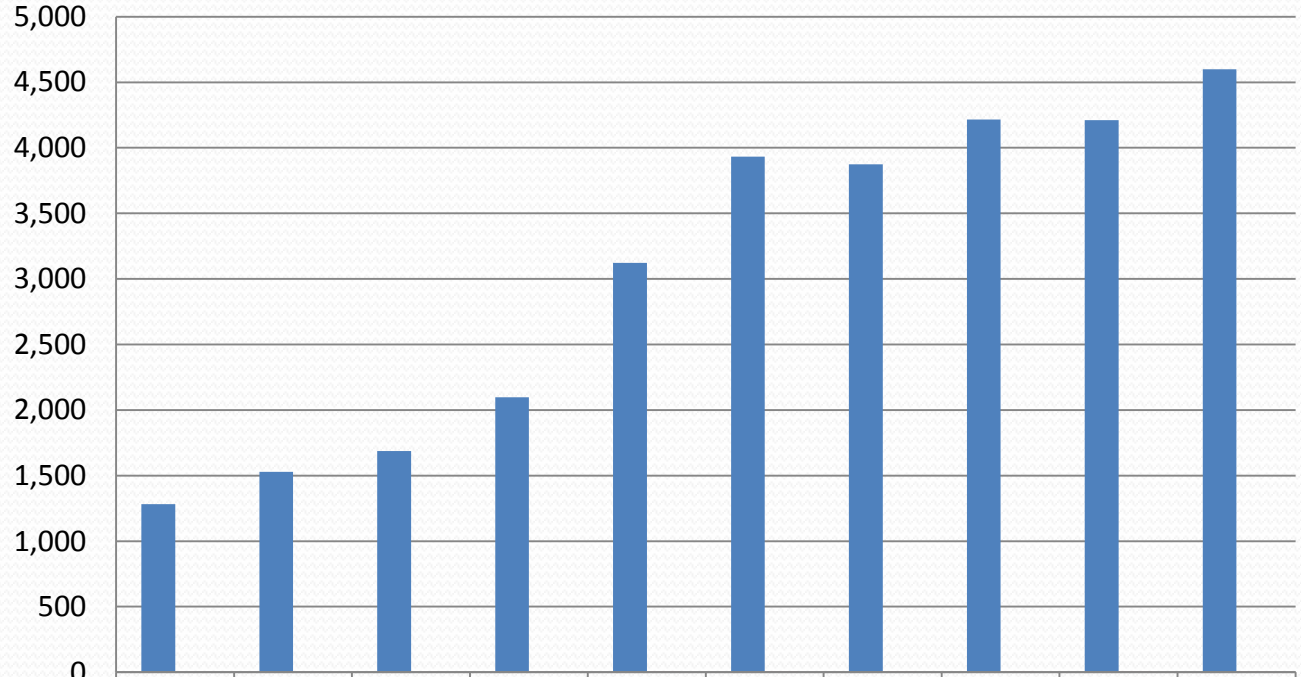
Sağlık Harcamaları ve Finansmanı

Tablo 5:Türkiye ve OECD Ülkelerinde Sağlık Harcamaları (2002, 2015)

Sağlık Harcamaları	Türkiye		OECD Ortalaması
	2002	2015	2015
Toplam Sağlık Harcamalarının GSYH'ya Oranı (%)	5,2	5,2	9,0
Kamu Sağlık Harcaması / Toplam Sağlık Harcaması (%)	70,0	77,2	72,9
Kişi Başı Toplam Sağlık Harcaması (\$, SAGP)	453	1064	3814
Kişi Başı Kamu Sağlık Harcaması (\$, SAGP)	317	821	2821
Kişi Başı Cepten Sağlık Harcaması / Toplam Sağlık Harc (%)*	20,3	17,7	20,2
Kişi Başı Cepten Sağlık Harcaması (\$, SAGP)*	92	176	651

Kaynak: OECD Health Statistics 2016

Şekil 1: Hane Halkı Tüketim Harcamaları İçinde Sağlık Payı, 1998-2012, Milyon TL, 1998 Fiyatları, %

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009	2010	2011	2012
■ Sağlık Harc (1998 Fiy.Milyon TL)	1,283	1,529	1,686	2,098	3,122	3,932	3,874	4,217	4,210	4,600
■ Sağlık/Top.Tüketim Harc.%	2.6	2.9	3.2	3.3	4.4	5.3	5.4	5.5	5.1	5.6

Kaynak: TÜİK Harcamalara Göre GSYH veri tabanından hesaplanmıştır.

Sağlık Finansmanı

Tablo 6: Türkiye'de Toplam Sağlık Harcamalarının Finansman Kaynakları, 2003 - 2015 (Milyon TL, %)

Finansman Kaynaęı	2003	%	2008	%	2010	%	2012	%	2015	%
Merkezi Devlet	6.317	26.0	15.948	27.6	17.209	27.9	16.348	21.4	25.286	24.2
Yerel Devlet	482	2.0	865	1.5	577	0.9	662	0.9	927	0.9
Sosyal Güvenlik	10.662	43.9	25.346	43.9	30.695	49.7	41.630	54.5	55.908	53.5
Genel Devlet Toplam	17.462	71.9	42.159	73.0	48.482	78.6	58.640	76.8	82.121	78.5
Hane halkları	4.482	18.5	10.036	17.4	10.062	16.3	11.750	15.4	17.315	16.5
Diğer özel	2.335	9.6	5.545	9.6	3.134	5.1	5.968	7.8	5.131	4.9
Özel Sektör Toplam	6.817	28.1	15.580	27.0	13.196	21.4	17.718	23.2	22.446	21.5
Genel Toplam	24.279	100	57.740	100	61.678	100	76.358	100	104.568	100
Top.Saę.Harc./GSYH, %	5,3	-	6,1	-	5,6	-	5,4	-	5,4	-

Kaynak: TÜİK Sağlık Harcamaları verilerinden oluşturulmuştur.

Tablo 7: Kişi başı aylık gelire göre ödenecek GSS prim miktarı (Temmuz-Aralık 2016 Brüt Asgari Ücret = 1.647 TL)

Kişi Başı Aylık Gelir	Gelir Aralığı	GSS Prim Tutarı
Brüt asgari ücretin üçte birinin altında gelire sahip olanlar	0 - 549 TL	Primi devlet tarafından ödenecek
Brüt asgari ücretin üçte biri ile brüt asgari ücret arasında gelire sahip olanlar	549 - 1.647 TL	$549 \times \%12 = 65,88$ TL
Brüt asgari ücret ile brüt asgari ücretin iki katı arasında gelire sahip olanlar	1.647 - 3.294 TL	$1.647 \times \%12 = 197,64$ TL
Brüt asgari ücretin iki katından fazla gelire sahip olanlar	3.294 TL ve üstü	$3.294 \times \%12 = 395,28$ TL

*22 Nisan 2013 itibariyle.

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Mart 2013 Sosyal Yardım İstatistikleri Bülteni, s.36.

Tablo 8: SGK Verilerine Göre GSS Kapsamında Tescil Edilenler (2012 – 2015)

	2012	2013	2014	2015
GSS Kapsamında Tescil Edilenler	11.357.306	12.351.352	11.385.011	10.180.009
GSS Primleri Kendileri Tarafından Ödenenler	3.798.485	4.699.867	4.043.415	2.787.922
GSS Primi Devlet Tarafından Ödenenler	7.558.821	7.651.485	7.341.596	7.392.087

Kaynak: SGK Aylık Temel Göstergeler, Ocak 2015.

Katılım payı veya ilave ücret alınacak hizmetler	Miktarlar
KATILIM PAYLARI	
Muayene ücretleri	
1. Sağlık ocakları / Aile hekimleri	3 TL reçete bedeli + 1 TL üç kutu ilacı geçen her kutu için ilave ücret
2. Devlet / Üniversite Hastaneleri (+ Yeşil alan acil servisler)	5 TL muayene ücreti + 3 TL reçete + 1 TL + ...ilave ücret
3. (Anlaşmalı) Özel Hastaneler (+ Yeşil alan acil servisler)	12 TL muayene ücreti + (3 TL reçete + 1 TL + ... ilave reçete ücreti) + ilave ücret
4. Üniversite Hastanesi'nde öğretim üyesi muayenesi (Vakıf Üniv. Hariç) (İlave ücrettir)	Poliklinik muayenelerinde SGK fiyatının en fazla iki katı (diğer hizmetler için bir katı) (Bir defada asgari ücretin iki katını aşamaz)*
10 günde aynı branştan tekrar muaye.	Ek 5 TL
Reçete bedeli	3 kutuya kadar (3 kutu dahil) 3 TL, Sonraki her kutu için ilave 1 TL
İlaç katılım payı	SGK'dan gelir ve aylık alanlar için %10, diğer kişiler için %20
Tıbbi malzeme katılım payı	SGK'dan gelir ve aylık alanlar için %10, diğer kişiler için %20 (Her bir protez ortez için brüt asgarî ücretin %75'ini geçemez).
Yardımcı üreme yöntemi kat. payı	Birinci denemede %30, ikinci denemede %25, üçüncüsü %20***.
FARK ÜCRETLERİ	
Eşdeğer ilaç farkı	Sınırsız
Kurumca ödenen görmeye yardımcı malzeme bedeli farkı	
İLAVE ÜCRETLER	
Yatak ücreti	SGK 2 yataklı odalarda "Standart yatak tarifesi" işlem bedelinin 1,5 katına, tek yataklı odalarda ise 3 katına kadar
Günübirlik tedavide yatak ücreti	SGK "Gündüz yatak tarifesi" işlem bedelinin 3 katına kadar
Vakıf üniv. dahil sözleş.(özel) sağlık hizmeti sunucularına ilave ücret	SGK Fiyatının % 200'ü**
Röntgen, laboratuvar hizmeti	Özel hastanelerde (ilave) ücretli
İstisnai sağlık hizmeti ücreti	Robotik cerrahi, diş protezleri, katarakt ameliyatı, epidural anestezi ile (ağrısız) doğum, lazerli prostat (kansız, bıçaksız) tedavisi vb. SGK fiyatının %300'ü.